

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja

Druk nr 822

Warszawa, 26 czerwca 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o systemie oświaty.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Marię Teresę Nowak.

(-) Andrzej Adamczyk; (-) Jerzy Bielecki; (-) Barbara Bubula; (-) Tadeusz Cymański; (-) Witold Czarnecki; (-) Roman Czepe; (-) Zbigniew Dolata; (-) Jacek Falfus; (-) Zbigniew Girzyński; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Tomasz Górski; (-) Dawid Jackiewicz; (-) Grzegorz Janik; (-) Jędrzej Jędrych; (-) Wiesław Kilian; (-) Izabela Kloc; (-) Lech Kołakowski; (-) Robert Kołakowski; (-) Tomasz Latos; (-) Ewa Malik; (-) Tomasz Markowski; (-) Beata Mazurek; (-) Antoni Mężydło; (-) Wojciech Mojzesowicz; (-) Arkadiusz Mularczyk; (-) Aleksandra Natalli-Świat; (-) Maria Teresa Nowak; (-) Marek Opioła; (-) Adam Rogacki; (-) Giovanni Roman; (-) Małgorzata Sadurska; (-) Andrzej Sośnierz; (-) Małgorzata Stryjska; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Tadeusz Wita; (-) Elżbieta Witek; (-) Michał Wójcik; (-) Sławomir Zawisłak; (-) Maria Zuba.

USTAWA

z dnia 2006 r.

o zmianie ustawy o systemie oświaty

Art. 1.

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) po pkt 2 dodaje się pkt 2a – 2d w brzmieniu:

„2a) oddziale integracyjnym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczą się i wychowują razem z pozostałymi uczniami, zorganizowany zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 3;

2b) oddziale dwujęzycznym – należy przez to rozumieć oddział szkolny, w którym nauczanie jest prowadzone w dwóch językach: polskim oraz obcym nowożytnym będącym drugim językiem nauczania, przy czym prowadzone w dwóch językach są co najmniej dwa zajęcia edukacyjne, z wyjątkiem języka polskiego, historii Polski i geografii Polski, w tym co najmniej jedno zajęcia edukacyjne wybrane spośród: biologii, chemii, fizyki, geografii ogólnej, historii powszechnej i matematyki;

2c) szkole integracyjnej – należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi;

2d) szkole dwujęzycznej – należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami dwujęzycznymi;”

b) uchyla się pkt 11a i 11b;

2) w art. 5 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Zakładanie i prowadzenie publicznych przedszkoli, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkoli specjalnych oraz innych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 14a ust. 1a, szkół podstawowych oraz gimnazjów, w tym z oddziałami integracyjnymi, z wyjątkiem szkół podstawowych specjalnych i gimnazjów specjalnych, szkół artystycznych oraz szkół przy zakładach karnych, zakładach poprawczych i schroniskach dla nieletnich, należy do zadań własnych gmin.”;

3) w art. 5a w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781 oraz z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104.

„1) gmin – w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 14a ust. 1a, a także w szkołach, o których mowa w art. 5 ust. 5;”;

4) art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6. 1. Przedszkolem publicznym jest przedszkole, które:

- 1) prowadzi bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego w czasie nie krótszym niż 5 godzin dziennie;
- 2) przeprowadza rekrutację dzieci w oparciu o zasadę powszechnej dostępności;
- 3) zatrudnia nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach.

2. Publiczna forma wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 14a ust. 1a, zapewnia bezpłatne nauczanie i wychowanie w zakresie podstawy programowej wychowania przedszkolnego, prowadzone przez nauczycieli posiadających kwalifikacje określone w odrębnych przepisach. Publiczna forma wychowania przedszkolnego może prowadzić zajęcia w czasie krótszym niż 5 godzin dziennie.”;

5) w art. 9a w ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) nadzorowanie i koordynowanie działalności okręgowych komisji egzaminacyjnych.”;

6) w art. 9c:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Od rozstrzygnięć w sprawach dotyczących przeprowadzania i unieważniania sprawdzianów i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, podejmowanych w oparciu o przepisy wydane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4, przysługuje odwołanie do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, a w przypadku rozstrzygnięć podejmowanych przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej - do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

2b. Wyniki sprawdzianów i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, ustalone przez okręgowe komisje egzaminacyjne są ostateczne i nie służy na nie skarga do sądu administracyjnego.”,

b) dodaje się ust. 9 - 11 w brzmieniu:

„9. W przeprowadzaniu sprawdzianów i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, w zakresie ustalonym w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 4 biorą udział egzaminatorzy i nauczyciele.

10. Dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zawiera z egzaminatorami, a w przypadku egzaminu maturalnego - także z nauczycielami przeprowadzającymi i oceniającymi część ustną tego egzaminu, umowy określające zakres ich obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia.

11. Nauczyciele biorący udział w przeprowadzaniu sprawdzianów i egzaminów, o których mowa w art. 9 ust. 1, nie wymienieni w ust. 10 wykonują czynności związane z przeprowadzaniem sprawdzianów i egzaminów w ramach czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oraz ustalonego wynagrodzenia.”;

7) w art. 9d:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nadzór nad działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej sprawuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Nadzór nad działalnością okręgowych komisji egzaminacyjnych sprawuje dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.”;

8) w art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci w wieku 3-6 lat. Wychowanie przedszkolne jest realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz w innych formach wychowania przedszkolnego.”;

9) w art. 14a:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadkach uzasadnionych warunkami demograficznymi i geograficznymi rada gminy może uzupełnić sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych o inne formy wychowania przedszkolnego.”,

b) dodaje się ust. 5 - 7 w brzmieniu:

„5. Inne formy wychowania przedszkolnego mogą być organizowane dla dzieci w wieku 3-5 lat, w miejscu możliwie najbliższym miejsca ich zamieszkania.

6. Zajęcia w formach, o których mowa w ust. 5, prowadzą nauczyciele posiadający kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli, zatrudniani w przedszkolach lub szkołach podstawowych prowadzonych przez właściwą gminę.

7. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ust. 1a, warunki tworzenia i organizowania tych form wychowania przedszkolnego oraz sposób ich działania, uwzględniając w szczególności konieczność dostosowania form wychowania przedszkolnego do sytuacji i potrzeb lokalnych, minimalny dzienny wymiar godzin zajęć, w których realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego, a także możliwość prowadzenia zajęć tylko w niektóre dni tygodnia.”;

10) po art. 14b dodaje się art. 14c w brzmieniu:

„Art. 14c. Osoby prawne i fizyczne mogą prowadzić inne formy wychowania przedszkolnego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7. Zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego prowadzi nauczyciel lub inna osoba posiadająca kwalifikacje wymagane od nauczycieli przedszkoli. Przepisy art. 14a ust. 5 i 7 stosuje się.”;

11) w art. 22 w ust. 2 dodaje się pkt 13 w brzmieniu:

„13) warunki wynagradzania egzaminatorów i nauczycieli, o których mowa w art. 9c ust. 10, uwzględniając zasadę, że wysokość wynagrodzenia określa się w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, ustalonej na podstawie art. 30 ust. 5

pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, oraz uwzględniając konieczność potwierdzenia przez dyrektora szkoły przeprowadzenia i ocenienia przez nauczyciela części ustnej egzaminu maturalnego.”;

12) w art. 22a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Nauczyciel wybiera program wychowania przedszkolnego, program nauczania oraz podręcznik spośród programów i podręczników dopuszczonych do użytku szkolnego.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a-2g w brzmieniu:

„2a. Wybrany program wychowania przedszkolnego, program nauczania oraz podręcznik, a także program, o którym mowa w ust. 2, nauczyciel przedstawia radzie pedagogicznej.

2b. Rada pedagogiczna, spośród przedstawionych przez nauczycieli programów wychowania przedszkolnego, programów nauczania oraz podręczników ustala, w drodze uchwały, szkolny zestaw programów nauczania i szkolny zestaw podręczników, biorąc pod uwagę uwarunkowania intelektualne i fizyczne uczniów, a w przypadku podręcznika również:

- 1) przystosowanie poziomu merytorycznego, wychowawczego, dydaktycznego i językowego podręcznika do możliwości uczniów;
- 2) możliwość korzystania z tego samego podręcznika przez co najmniej 3 roczniki uczniów.

2c. W przypadku gdy kilka podręczników spełnia warunki, o których mowa w ust. 2b, rada pedagogiczna do szkolnego zestawu podręczników wybiera podręcznik, który ma niższą cenę.

2d. Szkolny zestaw programów nauczania i szkolny zestaw podręczników składa się odpowiednio z nie więcej niż 3 programów nauczania i nie więcej niż 3 podręczników do danych zajęć edukacyjnych.

2e. Szkolny zestaw programów nauczania i szkolny zestaw podręczników dyrektor szkoły podaje do publicznej wiadomości.

2f. Wybrany przez nauczyciela program wychowania przedszkolnego, program nauczania oraz podręcznik, a także program, o którym mowa w ust. 2, spośród programów i podręczników ujętych odpowiednio w szkolnym zestawie programów nauczania i szkolnym zestawie podręczników, jest realizowany przez cały etap edukacyjny.

2g. W uzasadnionych przypadkach rada pedagogiczna na wniosek nauczyciela lub z własnej inicjatywy może dokonać zmian w szkolnym zestawie programów nauczania i szkolnym zestawie podręczników. Zmiana w szkolnym zestawie programów nauczania i szkolnym zestawie podręczników nie może nastąpić w trakcie roku szkolnego.”,

c) w ust. 9 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) szczegółowe warunki tworzenia szkolnego zestawu programów nauczania i szkolnego zestawu podręczników;”;

13) po art. 22a dodaje się art. 22b w brzmieniu:

„Art. 22b. Szkoła ułatwia uczniom zaopatrzenie w podręczniki. W celu realizowania tego zadania dyrektor szkoły jest obowiązany do:

- 1) udostępnienia rodzicom i uczniom informacji o podmiotach oferujących najkorzystniejsze warunki zakupu podręczników tworzących szkolny zestaw

podręczników, a także umożliwiania zainteresowanym podmiotom uzyskania informacji o zapotrzebowaniu na określone podręczniki w danej szkole;

- 2) podjęcia działań organizacyjnych ułatwiających obrót używanymi podręcznikami pomiędzy uczniami lub rodzicami uczniów.”;

14) w art. 30 ust 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Konkurs na stanowisko kuratora oświaty przeprowadza komisja konkursowa powoływana przez wojewodę. W skład komisji konkursowej wchodzi po dwóch przedstawicieli:

- 1) ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania,
- 2) wojewody,
- 3) sejmiku województwa

oraz po jednym przedstawicielu wojewódzkich struktur związków zawodowych reprezentowanych zgodnie z ustawą z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (.Dz. U. Nr.100, poz. 1080 z dnia 18 września 2001 r. z późn. zm.) zrzeszających nauczycieli.

15) po art. 34b dodaje się art. 34c w brzmieniu:

„Art. 34c. Przepisy art. 34a stosuje się odpowiednio do wychowania przedszkolnego prowadzonego w formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7.”;

16) po art. 35a dodaje się art. 35b w brzmieniu:

„Art. 35b. Nadzór pedagogiczny nad formami wychowania przedszkolnego, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, sprawuje kurator oświaty. Przepisy art. 33 i 34 stosuje się odpowiednio.”;

17) w art. 36a wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 4 i 4a otrzymują brzmienie:

„4. Jeżeli do konkursu nie zgłosi się żaden kandydat albo w wyniku konkursu nie wyłoniono kandydata, organ prowadzący w uzgodnieniu z kuratorem oświaty powierza to stanowisko ustalonemu przez siebie kandydatowi, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

4a. Do czasu powierzenia stanowiska dyrektora, zgodnie z ust. 3 lub 4, organ prowadzący może powierzyć pełnienie obowiązków dyrektora szkoły wicedyrektorowi po uzgodnieniu z kuratorem oświaty, a w szkołach, w których nie ma wicedyrektora, nauczycielowi tej szkoły, jednak nie dłużej niż na okres 6 miesięcy.”,

b) ust 9 otrzymuje brzmienie:

„9. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 8, organ prowadzący, po zasięgnięciu opinii rady szkoły lub placówki i rady pedagogicznej oraz po dokonaniu oceny pracy dyrektora szkoły za okres kadencji, w uzgodnieniu z kuratorem oświaty, a w przypadku szkoły i placówki artystycznej oraz placówki, o której mowa w art. 2 pkt 7, dla uczniów szkół artystycznych - z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, może przedłużać powierzenie stanowiska na kolejne okresy wymienione w ust. 8.”,

18) w art. 41 w ust. 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) ustalanie szkolnego zestawu programów nauczania i szkolnego zestawu podręczników.”;

19) w art. 58 ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Nie ustala się obwodów szkołom specjalnym, szkołom integracyjnym, szkołom dwujęzycznym, szkołom dla mniejszości narodowych, szkołom sportowym i szkołom mistrzostwa sportowego oraz szkołom artystycznym.”;

20) po art. 59 dodaje się art. 59a w brzmieniu:

„Art. 59a. 1. Podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, wymaga zezwolenia gminy właściwej ze względu na miejsce prowadzenia tych form. Przepisy art. 58 ust. 3-7 i art. 59 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o udzielenie zezwolenia zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

2. Podjęcie przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, która prowadzi publiczne przedszkole lub publiczną szkołę podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w publicznych formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, wymaga zmiany zezwolenia na założenie odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej. Przepisy art. 58 ust. 3-5 i art. 59 stosuje się odpowiednio, z tym że do wniosku o zmianę zezwolenia zamiast projektu statutu dołącza się projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.”;

21) w art. 62 ust. 5c otrzymuje brzmienie:

„5c. Przepis ust. 5b nie dotyczy szkół specjalnych, szkół integracyjnych, szkół dwujęzycznych, szkół dla mniejszości narodowych, szkół sportowych, szkół mistrzostwa sportowego, szkół artystycznych, szkół z oddziałami specjalnymi, szkół z oddziałami integracyjnymi, szkół z oddziałami dwujęzycznym, szkół z oddziałami dla mniejszości narodowych, szkół z oddziałami sportowymi oraz szkół w zakładach opieki zdrowotnej, w tym w zakładach leczenia uzdrowiskowego, w domach pomocy społecznej, szkół dla dorosłych a także szkół, o których mowa w art. 5 ust. 3b i art. 35 ust. 2a. Szkoły te mogą być łączone w zespoły na zasadach określonych przez organ prowadzący.”;

22) po art. 67 dodaje się art. 67a i 67b w brzmieniu:

„Art. 67a. 1. W celu wspierania prawidłowego rozwoju uczniów szkoła może zorganizować stołówkę.

2. Korzystanie z posiłków w stołówce szkolnej jest odpłatne. Wysokość opłat za korzystanie z posiłku w stołówce szkolnej ustala organ prowadzący szkołę.

3. Do opłat wnoszonych za korzystanie z posiłku w stołówce szkolnej, o których mowa w ust. 2, nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń oraz kosztów utrzymania stołówki.

4. Organ prowadzący szkołę może zwolnić rodziców albo ucznia z całości lub części opłat, o których mowa w ust. 2:

- 1) w przypadku szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny;
- 2) w szczególnie uzasadnionych przypadkach losowych.

Art. 67b. 1. W celu umożliwienia uczniom pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania szkoła może zorganizować internat.

2. Opłata wnoszona przez ucznia za zakwaterowanie w internacie nie może być wyższa niż 50% kosztu utrzymania miejsca. Do kosztu tego nie wlicza się wynagrodzeń pracowników i składek naliczanych od tych wynagrodzeń.

3. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 2, ustala organ prowadzący szkołę.”;

23) w art. 71b:

a) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Indywidualnym obowiązkowym rocznym przygotowaniem przedszkolnym lub indywidualnym nauczaniem obejmuje się dzieci i młodzież, których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie do przedszkola lub szkoły.”,

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, sposób i tryb organizowania indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego i indywidualnego nauczania, o których mowa w ust. 1a, uwzględniając w szczególności wymiar godzin zajęć edukacyjnych realizowanych bezpośrednio z uczniem.”;

24) w art. 80 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Osoba prowadząca inną formę wychowania przedszkolnego, o której mowa w art. 14a ust. 5, otrzymuje na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 50% wydatków bieżących przewidzianych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę.”;

25) po art. 89 dodaje się art. 89a w brzmieniu:

„Art. 89a. 1. Podjęcie przez osobę prawną lub fizyczną prowadzenia wychowania przedszkolnego w niepublicznych formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, wymaga uzyskania wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia tych form. Przepisy art. 82-84 i 89 stosuje się odpowiednio, z tym że zgłoszenie do ewidencji zamiast statutu powinno zawierać projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

2. Podjęcie przez osobę prawną lub fizyczną, która prowadzi niepubliczne przedszkole lub niepubliczną szkołę podstawową, prowadzenia wychowania przedszkolnego w niepublicznych formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, wymaga dokonania zmiany we wpisie do ewidencji odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej w trybie określonym w art. 82 ust. 5, z tym że zgłoszenie zamiast zmiany statutu powinno zawierać

projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.”;

26) w art. 90 po ust. 2c dodaje się ust. 2d w brzmieniu:

„2d. Osoba prowadząca wychowanie przedszkolne w formach, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 14a ust. 7, otrzymuje na każdego ucznia objętego tą formą wychowania przedszkolnego dotację z budżetu gminy w wysokości nie niższej niż 40% wydatków bieżących ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę.”.

Art. 2.

Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy szkoły dwujęzyczne, oddziały dwujęzyczne oraz szkoły integracyjne, które nie spełniają warunków określonych w niniejszej ustawie, mogą funkcjonować jako odpowiednio szkoły dwujęzyczne, oddziały dwujęzyczne lub szkoły integracyjne do roku szkolnego 2008/2009 włącznie.

Art. 3.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 71b ust. 8 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 71b ust. 8 ustawy, o której mowa w art. 1 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 5-7, 9-11, 14, 16-17, 22-23, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość uwzględniając stanowisko nauczycieli i innych pracowników oświaty, a także rodziców i uczniów uważa, że niezbędne jest wprowadzenie pewnych zmian w ustawie o *systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Za szczególnie ważne problemy wymagające szybkich unormowań uważamy:

- 1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, zwłaszcza ze środowisk wiejskich, przez upowszechnianie wychowania przedszkolnego;
- 2) unormowania spraw finansowych nauczycieli biorących udział w części ustnej egzaminu maturalnego;
- 3) stworzenia warunków lepszej koordynacji działalności Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i okręgowych komisji egzaminacyjnych;
- 4) stopniowego porządkowania rynku podręczników szkolnych;
- 5) zasad funkcjonowania stołówek szkolnych i internatów;

6) regulacje dotyczące składu komisji konkursowej przy wyborze kuratora oświaty.

Uważamy, że uchwalenie proponowanej nowelizacji nie powinno wstrzymać prac nad kompleksową ustawą o edukacji w Polsce, która powinna potraktować problematykę oświaty całościowo, co z kolei wymaga dłuższego okresu prac i szerokich konsultacji społecznych.

UZASADNIENIE SZCZEGÓŁOWE

W art. 1 w pkt 1 projektu ustawy zmienia się pojęcie oddziału dwujęzycznego, oddziału integracyjnego i szkoły integracyjnej oraz wprowadza się pojęcie szkoły dwujęzycznej.

Wraz z rozwojem liczby szkół i oddziałów z nauczaniem dwujęzycznym należy precyzyjnie uregulować sprawy tych szkół i oddziałów oraz określić zasady ich funkcjonowania. Wprowadzenie wymogu nauczania w języku obcym minimum dwóch przedmiotów, przy tym obowiązkowo co najmniej jednego spośród wymienionych w projekcie, zapobiegnie dowolności w funkcjonowaniu takich szkół i oddziałów.

W dotychczasowych przepisach dotyczących oddziału integracyjnego i szkoły integracyjnej brak było jednoznacznych definicji tych pojęć. Funkcjonujący przepis nie wskazuje na specyfikę szkoły integracyjnej.

W każdej ogólnodostępnej szkole może zostać utworzony oddział (oddziały) integracyjny. Oznacza to, że w takim oddziale (oddziałach) w grupie 15 – 20 uczniów jest od 3 do 5 uczniów niepełnosprawnych. Jest to w dalszym ciągu szkoła ogólnodostępna z oddziałem (oddziałami) integracyjnym. Nazwa „szkoła integracyjna” oznacza, że wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi, a więc uczy się w nich razem z dziećmi pełnosprawnymi od 3-5 uczniów niepełnosprawnych.

Zmiany proponowane **w art. 1 w pkt 2-4, 8-10, 15, 16, 17, 23-25 projektu ustawy** wynikają z podjętego przez rząd zadania zapewnienia powszechnego dostępu do edukacji przedszkolnej dzieciom 3-5 - letnim z różnych środowisk, w tym zwłaszcza wiejskich.

Badania dotyczące rozwoju dziecka od dawna wskazują na olbrzymie znaczenie dostępu do edukacji w najmłodszych latach. Dzieci, które uczestniczą w dobrze zaprojektowanych programach edukacyjnych, lepiej dają sobie radę w szkole, wykazują wyższe kwalifikacje społeczne i emocjonalne, lepiej rozwijają zdolności werbalne i intelektualne niż dzieci, które nie uczęszczały do przedszkoli.

Najważniejszym celem edukacji przedszkolnej jest więc stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i fizycznego w okresie, gdy rozwój ten jest najbardziej intensywny. Dostęp do edukacji przedszkolnej ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju dziecka i dla efektywności całego systemu edukacji.

W obecnej sytuacji ekonomicznej stworzenie optymalnej dla każdej gminy sieci wiejskich przedszkoli jest bardzo trudne. W związku z tym należy szukać innych rozwiązań organizacyjnych, dzięki którym zostanie wzbogacona sieć istniejących

w kraju przedszkoli i zostanie stworzona dla wszystkich dzieci możliwość edukacji wysokiej jakości.

Wprowadzone zmiany umożliwią gminom oraz innym osobom prawnym, a także osobom fizycznym, organizowanie innych publicznych i niepublicznych form wychowania przedszkolnego. Zajęcia w tych formach prowadzić będą nauczyciele posiadający kwalifikacje do pracy w przedszkolu. Czas pracy może być krótszy niż 5 godzin dziennie, a zajęcia prowadzone tylko w niektóre dni tygodnia. Inne formy wychowania przedszkolnego powinny być organizowane możliwie najbliżej miejsca zamieszkania dzieci.

Rodzaje innych form wychowania przedszkolnego, warunki tworzenia i organizowania tych form oraz sposób ich działania określi rozporządzenie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania. Do proponowanych form należeć będą takie, jak:

- 1) wędrujące nauczycielki – zajęcia prowadzone będą 3 razy w tygodniu po 4-5 godzin dla dzieci 3 – 5-letnich (dopuszczalny udział dzieci 2-letnich), w wynajętym przez gminę pokoju odpowiednio przygotowanym do zajęć; rodzice – przygotowują salę do zajęć oraz posiłki dla dzieci;
- 2) dziecięce spotkania – zajęcia prowadzone będą w sobotę i niedzielę dla dzieci 3-5 –letnich, w grupie liczącej do 10 dzieci, w przedszkolu lub w sali w budynku szkolnym; rodzice czynnie uczestniczą w zajęciach;
- 3) rodzinne spotkania – zajęcia prowadzone będą 3 razy w tygodniu po 4-5 godzin dla dzieci 2-5-letnich, w przedszkolu, salce parafialnej lub innym lokalu przygotowanym do prowadzenia zajęć; podczas zajęć dzieci, rodzice wymieniają doświadczenia ze spotkań ze specjalistami;
- 4) klub przedszkolaka – zajęcia prowadzone będą 3 – 5 razy w tygodniu po 3 – 4 godziny dla dzieci 3-5-letnich, w grupie liczącej od 10 do 15 dzieci, w lokalu przygotowanym przez radę osiedla, dzielnicy, spółdzielni mieszkaniowej; rodzice przygotowują posiłek dla dzieci, wskazany jest udział rodziców w zajęciach.

W każdej ww. formie wychowania przedszkolnego zajęcia prowadzi nauczyciel z odpowiednimi kwalifikacjami, zatrudniony w przedszkolu lub w szkole podstawowej - w przypadku gdy daną formę organizuje gmina. Wymogu zatrudnienia w przedszkolu lub szkole podstawowej nie stosuje się, jeżeli formę wychowania przedszkolnego organizuje osoba prawna lub fizyczna, z tym że osoba prowadząca zajęcia musi mieć odpowiednie kwalifikacje.

Osoba prawna lub fizyczna, która zamierza prowadzić publiczną formę wychowania przedszkolnego, zobowiązana będzie do uzyskania zezwolenia gminy na prowadzenie takiej formy. Natomiast osoba prawna lub fizyczna, która prowadzi publiczne przedszkole lub publiczną szkołę podstawową, występuje do gminy o dokonanie zmiany w posiadanym zezwoleniu na prowadzenie przedszkola lub szkoły.

Osoba prawna lub fizyczna, która zamierza prowadzić niepubliczną formę wychowania przedszkolnego, zobowiązana będzie do uzyskania wpisu do ewidencji prowadzonej przez gminę właściwą ze względu na miejsce prowadzenia tych form, przy czym zgłoszenie do ewidencji zamiast statutu powinno zawierać projekt organizacji wychowania przedszkolnego, które ma być realizowane w danej formie.

Natomiast osoba prawna lub fizyczna, która prowadzi niepubliczne przedszkole lub niepubliczną szkołę podstawową, występuje do gminy o dokonanie zmiany we wpisie do ewidencji odpowiednio przedszkola lub szkoły podstawowej.

Proponowane zmiany zobowiązują organ prowadzący inną formę wychowania przedszkolnego do sprawowania nadzoru nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, a kuratora oświaty – do sprawowania nadzoru pedagogicznego.

Określono ponadto wysokość dotacji z budżetu gminy dla innej publicznej lub niepublicznej formy wychowania przedszkolnego. Z uwagi na to, że obecnie obowiązująca dotacja na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez inną niż gmina osobę prawną lub fizyczną wynosi 100% wydatków bieżących przewidzianych na jednego ucznia w przedszkolu publicznym prowadzonym przez gminę, a zajęcia w innych formach wychowania przedszkolnego powinny być prowadzone w wymiarze co najmniej 12 – 15 godzin w tygodniu (przy minimum 25 godzinach tygodniowo obowiązujących w przedszkolu), proponuje się dotację dla publicznej formy wychowania przedszkolnego w wysokości co najmniej 50% ww. wydatków bieżących. W niepublicznych formach dotacja ta została określona w wysokości co najmniej 40% ww. wydatków bieżących ponoszonych przez gminę.

W art. 1 w pkt 6 w lit. a projektu ustawy, proponuje się uregulować kwestię odwoływania się od rozstrzygnięć podejmowanych w ramach egzaminów zewnętrznych.

Prawo do odwołania się przysługuje tylko w przypadku rozstrzygnięć dotyczących przeprowadzania bądź unieważniania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego lub egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, a mianowicie od rozstrzygnięć o charakterze proceduralnym. Rozstrzygnięcia takie – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 199, poz. 2046, z późn. zm.) - mogą podejmować zarówno przewodniczący odpowiednich zespołów egzaminacyjnych bądź nadzorujących, którymi najczęściej są dyrektorzy szkół (np. unieważnienie sprawdzianu lub egzaminu w razie stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia), jak i dyrektorzy okręgowych komisji egzaminacyjnych (np. unieważnienie sprawdzianu lub egzaminu w przypadku stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia).

W pierwszym przypadku (rozstrzygnięcie podjęte przez przewodniczącego) będzie przysługiwało odwołanie do dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej, natomiast w drugim przypadku (rozstrzygnięcie podjęte przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej) będzie przysługiwało odwołanie do dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Należy wyraźnie podkreślić, iż prawo odwołania się będzie przysługiwało tylko w przypadku rozstrzygnięć o charakterze proceduralnym.

Proponuje się natomiast przeniesienie na poziom ustawy utrwalonej w systemie oceniania zasady, że wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, ustalone przez okręgowe komisje egzaminacyjne są ostateczne. Zasada ta obecnie uregulowana jest w w/w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września

2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych. Od wyniku ustalonego przez okręgową komisję egzaminacyjną nie można odwołać się. Wynik sprawdzianu lub egzaminu nie może być też zaskarżony do sądu administracyjnego. Wynik sprawdzianu czy egzaminu (tak jak każda ocena uzyskana przez ucznia) ma charakter merytoryczny i z tych względów nie może być przedmiotem skargi do sądu administracyjnego.

Proponowane wyżej rozwiązania w zakresie odwoływania się od rozstrzygnięć o charakterze proceduralnym, a także w zakresie ostateczności i niewzruszalności oceny uzyskanej na sprawdzianie lub egzaminie popiera Rzecznik Praw Obywatelskich.

W art. 1 w pkt 5 i 7 projektu ustawy proponuje się podporządkowanie okręgowych komisji egzaminacyjnych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w celu zapewnienia pełnej koordynacji, a tym samym jednolitości działań okręgowych komisji egzaminacyjnych we wszystkich realizowanych przez nie zadaniach.

Zmiany proponowane **w art. 1 w pkt 6 lit. b i pkt 11 projektu ustawy**, polegające na dodaniu nowych przepisów, mają na celu unormowanie udziału egzaminatorów, a także nauczycieli w przeprowadzaniu sprawdzianów i egzaminów organizowanych przez okręgowe komisje egzaminacyjne. Ustala się, że wynagrodzenie za wykonywaną pracę otrzymają ci nauczyciele, którzy przeprowadzają i oceniają część ustną egzaminu maturalnego. Pozostali nauczyciele, ponieważ ich działanie dotyczy jedynie udziału w nadzorowaniu sprawdzianu lub egzaminu, wykonują to zadanie w ramach czynności i zajęć, o których mowa w art. 42 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112, z późn. zm.), oraz ustalonego wynagrodzenia. Proponuje się, by dyrektor okręgowej komisji egzaminacyjnej zawierał z egzaminatorami, a także z nauczycielami przeprowadzającymi i oceniającymi część ustną egzaminu maturalnego umowy określające zakres ich obowiązków oraz wysokość wynagrodzenia. Wykonanie pracy w przypadku nauczycieli przeprowadzających i oceniających część ustną egzaminu maturalnego potwierdzać będzie dyrektor szkoły jako osoba odpowiedzialna za organizację i przebieg części ustnej tego egzaminu.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi w drodze rozporządzenia warunki wynagradzania egzaminatorów, a w przypadku egzaminu maturalnego - także nauczycieli przeprowadzających i oceniających część ustną tego egzaminu, Wysokość wynagrodzenia określona będzie w relacji do minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela dyplomowanego posiadającego tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym, ustalonej na podstawie art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela*. W rozporządzeniu minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględni również konieczność potwierdzenia przez dyrektora szkoły przeprowadzenia i ocenienia przez nauczyciela części ustnej egzaminu maturalnego.

Regulacja proponowana w art. 1 w pkt 14 dotyczy usystematyzowania kwestii składu komisji konkursowej powoływanej przy wyborze kuratora oświaty poprzez doprecyzowanie reprezentacji struktur związków zawodowych wchodzących w skład komisji.

W art. 1 pkt 17. proponuje się aby w przypadku gdy organ prowadzący powierza stanowisko dyrektora szkoły z pominięciem konkursu uzgadniał swoją decyzję z kuratorem oświaty jako organem sprawującym nadzór pedagogiczny.

Zmiany proponowane w art. 1 w pkt 12 i 18 projektu ustawy powodują zmianę trybu wybierania programów oraz podręczników do nauczania szkolnego. Tryb ten, według projektowanych przepisów, będzie następujący: nauczyciel wybiera program oraz podręcznik i wraz z uzasadnieniem przedstawia wybrany program i podręcznik radzie pedagogicznej. Rada pedagogiczna, biorąc pod uwagę przedstawiony podręcznik i program oraz uzasadnienie wyboru, kierując się ponadto względami merytorycznymi, dydaktycznymi i wychowawczymi, a w przypadku podręcznika również językowymi, ustala spośród zgłoszonych przez nauczycieli programów i podręczników te, które będą obowiązywały w danej szkole. W ten sposób powstaje szkolny zestaw programów nauczania oraz szkolny zestaw podręczników, który rada pedagogiczna przyjmuje w drodze uchwały. Szkolny zestaw programów nauczania i szkolny zestaw podręczników składa się z nie więcej niż 3 programów nauczania i nie więcej niż 3 podręczników do danych zajęć edukacyjnych. Wybrany ze szkolnego zestawu przez nauczyciela program oraz podręcznik jest realizowany przez cały etap edukacyjny. Rozwiązanie to zwiększa odpowiedzialność rady pedagogicznej, pozwala na zorganizowanie giełdy podręczników używanych, co istotnie wpłynie na ich cenę. Decyzja o wyborze podręcznika na cykl kształcenia wymaga poważnego namysłu nauczyciela, konsultacji z innymi nauczycielami tego samego przedmiotu, stabilizuje więc sytuację podręczników w szkole.

Zmiana proponowana **w art. 1 w pkt 13 projektu ustawy**, wprowadza do ustawy o systemie oświaty nowy art. 22b o zobowiązaniu szkoły do ułatwienia uczniom zaopatrzenia w podręczniki. Takie rozwiązanie umożliwi uzyskanie informacji o podmiotach oferujących najkorzystniejsze warunki zakupu podręczników tworzących szkolny zestaw i przyczyni się do obniżenia kosztów zakupu podręczników, a także pozwoli uzyskać informacje o rzeczywistym zapotrzebowaniu na określone tytuły w danej szkole.

Zobowiązanie dyrektorów szkół do podjęcia działań organizacyjnych ułatwiających obrót używanymi podręcznikami pomiędzy uczniami lub rodzicami uczniów usystematyzuje i upowszechni rynek wtórny, ograniczy istnienie szarej strefy w obrocie podręcznikami używanymi, wyeliminuje znaczną część nieformalnych pośredników oraz stworzy możliwość korzystania z tego samego egzemplarza podręcznika przez kilka roczników uczniów i tym samym zwiększy dostępność do materiałów edukacyjnych uczniom z rodzin niezamożnych.

W art. 1 w pkt 19 projektu ustawy proponuje się, by szkoły dwujęzyczne, ze względu na swój jednostkowy charakter, nie były szkołami obwodowymi. Dzieci z całego miasta, bądź powiatu, muszą mieć jednakowe prawo dostępu do bezpłatnej nauki języka na podwyższonym poziomie, zgodnie ze swoimi uzdolnieniami. W aktualnym stanie prawnym do szkół dwujęzycznych przyjmowane są dzieci o mniejszych uzdolnieniach językowych, mieszkające w obwodzie szkoły realizującej nauczanie dwujęzyczne.

Zmiana proponowana w **art. 1 w pkt 22 (w zakresie dotyczącym wprowadzenia nowego przepisu art. 67a)** ma podkreślić znaczenie żywienia i dożywiania uczniów w realizacji zadań opiekuńczych szkoły.

Dzięki stołówkom szkolnym znaczna część dzieci może korzystać z ciepłych posiłków podczas, niekiedy wielogodzinnego, pobytu w szkole, często z dala od miejsca zamieszkania, w różnych warunkach pogodowych.

Zgodnie z danymi Instytutu Matki i Dziecka oraz Instytutu Żywności i Żywienia dziecko powinno w ciągu dnia spożywać posiłki co 4 godziny – tym samym posiłek w szkole stanowi niezbędny element racjonalnego żywienia, warunkującego prawidłowy rozwój dziecka, jego dobre samopoczucie i zdolność do nauki.

Posiłek szkolny powinien być także nieodłącznym elementem edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia w szkole. Stanowi on także formę profilaktyki zdrowotnej, zarówno w aspekcie przeciwdziałania niedożywieniu dzieci i młodzieży, jak i zapewnienia właściwej struktury żywienia.

Zapewnienie uczniom możliwości korzystania z posiłków w szkole jest również formą wspomagania opiekuńczej funkcji rodziny – w obecnej, trudnej sytuacji na rynku pracy jest to bardzo istotna forma pomocy dla pracujących rodziców, pozwalająca na pogodzenie roli zawodowej i rodzicielskiej.

W chwili obecnej na terenie kraju funkcjonuje 9712 stołówek szkolnych, z których korzysta blisko 1,2 mln dzieci.

Konieczność nowelizacji przepisów dotyczących pobierania opłat za posiłki w stołówce szkolnej podyktowana jest również daleko idącymi rozbieżnościami w interpretacji przepisów dotyczących kompetencji rad gmin lub powiatów do wydawania aktu prawa miejscowego w zakresie wnoszenia opłat za posiłki.

Prowadzenie internatu (**zmiana proponowana w art. 1 w pkt 22 w zakresie dotyczącym wprowadzenia nowego art. 67b)** jest także formą działalności opiekuńczej szkoły. Szczególna potrzeba tej formy opieki uwidacznia się, gdy uczeń nie ma możliwości pobierania nauki w swoim miejscu zamieszkania, a układ sieci komunikacyjnej łączącej szkołę z miejscem zamieszkania jest niekorzystny lub odległości pomiędzy domem i szkołą spowodują znaczne utrudnienia dla ucznia. Internat zapewnia uczniowi zakwaterowanie, organizację czasu wolnego, miejsce do nauki własnej, daje możliwość skorzystania z posiłku lub przygotowania go we własnym zakresie. Oznacza to, że uczeń może w pełni korzystać ze wszystkich zajęć dydaktycznych szkoły, bez narażania się na długotrwałe i uciążliwe podróże, skutkujące brakiem czasu na naukę, zmęczeniem, wzmożoną podatnością na infekcje, a w konsekwencji obniżeniem wyników nauczania.

Taka forma wsparcia uczniów daje możliwość szerszego i pełniejszego wyboru kierunku kształcenia, miejsca pobierania nauki, rozwijania własnych aspiracji bez konieczności wybierania szkół ze względu na to, że znajdują się w najbliższym sąsiedztwie domu rodzinnego. Z pobytu w internatach w ostatnich latach korzystało ok. 110 – 130 tys. uczniów rocznie.

Ujęcie w ustawie o systemie oświaty przepisów dotyczących organizacji internatów jest prawnym usankcjonowaniem istniejącej sytuacji faktycznej, ukształtowanej na gruncie nieobowiązującego już rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1993 r. w *sprawie warunków, form, trybu przyznawania i wypłacania oraz wysokości pomocy materialnej dla uczniów* (Dz. U. Nr 74, poz. 350, z późn. zm.).

Proponowane zmiany ustawy nie tylko uzupełniają zaistniałą lukę prawną, ale i porządkują stan prawny, przenosząc internat z obszaru pomocy materialnej świadczonej uczniom, w sferę świadczeń o charakterze opiekuńczym.

W przypadkach, kiedy uczeń nie jest w stanie sprostać wydatkom za pobyt w internacie istnieje możliwość dofinansowania kosztów zakwaterowania w internacie ze świadczeń stypendialnych, udzielanych na podstawie rozdziału 8a „Pomoc materialna dla uczniów” ustawy o systemie oświaty, a także art.15 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. Nr 228, poz. 2255, z późn. zm.).

Propozycja zmiany w **art. 1 w pkt 23 projektu ustawy** wynika z konieczności zapewnienia dzieciom 6 - letnim, które ze względu na stan zdrowia nie mogą uczęszczać na zajęcia organizowane w przedszkolu lub szkole, indywidualnego nauczania.

Zmiana podyktowana jest następującymi względami. Około 18 000 uczniów szkół podstawowych i gimnazjów (co stanowi ok. 0,4% ogółu uczniów tych szkół) obejmowanych jest w każdym roku indywidualnym nauczaniem z przyczyn losowych (np. złamanie kończyn lub choroby przewlekłej) i są to przypadki, w których indywidualne nauczanie organizowane jest przez okres od 3 miesięcy do 1 roku lub do ukończenia etapu edukacyjnego albo szkoły - w przypadku dzieci z ciężkimi rodzajami niepełnosprawności. Założyć można, że grupa dzieci 6 – letnich licząca ok. 150 – 200 dzieci (co stanowi ok. 0,4% ogólnej liczby dzieci 6 – letnich), których stan zdrowia uniemożliwia lub znacznie utrudnia uczęszczanie na zajęcia edukacyjne pozbawiona jest możliwości odbycia obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego w okresie od 3 miesięcy do 1 roku szkolnego.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. W zakresie wskazania podmiotów, na które oddziałuje projekt ustawy:

Projekt ustawy dotyczy dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów, rodziców, przedszkoli, szkół, okręgowych komisji egzaminacyjnych, Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, kuratorów oświaty, jednostek samorządu terytorialnego i innych osób prawnych, osób fizycznych.

2. Skutki finansowe proponowanych zmian.

I. Wdrożenie w życie propozycji zawartych w art. 1 w pkt 6 lit. b (dot. art. 9c ust. 10) i w art. 1 w pkt 11 (dot. art. 22 ust. 2 pkt 13) wymagać będzie dodatkowych nakładów finansowych z budżetu państwa (budżetu ministerstwa).

Kalkulacja kosztów wdrożenia zaproponowanych zmian:

Na wynagrodzenia nauczycieli za przeprowadzenie i ocenienie części ustnej egzaminu maturalnego

Szacuje się, że w roku 2006 koszty związane z wynagradzaniem nauczycieli za przeprowadzenie i ocenienie części ustnej egzaminu maturalnego wyniosą ok. **13 549 158 zł** (słownie: dziesięć milionów zł), tj.

$$12,60 \text{ zł /godz.} \times 1\,075\,330 \text{ godz.} = \underline{\underline{13\,549\,158 \text{ zł}}}$$

(**12,60 zł** - jedna godzina efektywna uposażenia dla nauczyciela dyplomowanego liczona od 40 godz. tygodniowych)

Środki na sfinansowanie przeprowadzania całego zewnętrznego systemu oceniania uczniów ujęte zostały w planie wydatków na rok 2006 w części 30 budżetu państwa, w dziale 801 – oświata i wychowanie, w rozdziale 80145 – Komisje egzaminacyjne.

W przypadku braku możliwości pełnego zbilansowania kosztów w/w zadania, uruchomiona zostanie rezerwa celowa przeznaczona na dofinansowanie kosztów wdrażania reformy oświaty.

II. Szacunkowy koszt wprowadzenia indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego (art. 1 pkt 21 projektu ustawy):

Zakłada się, że dziecku przyznaje się od 4 – 5 godz. zajęć indywidualnego nauczania tygodniowo.

Dane :

wynagrodzenie nauczyciela :

śr. 3265 zł/ brutto / z art. 30 ust. 4 KN – n – I mianowany /

śr. 41 zł / brutto / godz. / n – I w systemie /

Wariant 1 – dziecku przyznano 4 godz. nauczania indywidualnego:

1 godz. zajęć = 41 zł / brutto

4 godz. x 41 zł = 164 zł - tygodniowo

4 tygodnie x 164 zł = **656 zł** – miesięcznie

dla 1600 dzieci:

164 x 1600 = 262,400 zł – tygodniowo

4 tygodnie x 262,400 = **1 049 600 zł** - miesięcznie

12 miesięcy x 1 049 600 zł = **12 595 200 zł** - rocznie

Wydatki niezbędne do poniesienia w omawianym zakresie - dostosowane do wybranego wariantu oraz czasokresu ponoszenia wydatków (4 miesiące w 2006 r. i 12 miesięcy w 2007 r.) – przewiduje się pokryć odpowiednio:

a) z dochodów własnych gmin,

lub

b) z części oświatowej subwencji ogólnej, przy czym:

- w roku bieżącym – ze środków przewidzianych do uruchomienia na podstawie art. 49 *ustawy budżetowej na rok 2006* z dnia 17 lutego 2006 r. (Dz. U. Nr 35, poz. 244);

- począwszy od roku 2007 środki na ten cel ulokowane zostaną w ogólnej kwocie planowanej części oświatowej subwencji ogólnej (z jednoczesnym uzupełnieniem algorytmu podziału subwencji między gminy).

III. Proponowane przepisy dotyczące świetlic i internatów (art. 1 pkt 20 projektu ustawy) nie spowodują dodatkowych skutków finansowych. Zmiany te mają charakter porządkujący i nawiązują do wcześniej obowiązujących rozwiązań. Zgodnie z art. 5 ust. 7 i art. 5a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o *systemie oświaty*, organ prowadzący szkołę publiczną ma obowiązek zapewnienia warunków kadrowych, lokalowych, materialnych i organizacyjnych dla jej funkcjonowania. Dotyczy to także stołówek i internatów, które są częścią szkoły. Takie rozwiązanie funkcjonowało od wielu lat i nadal w wielu przypadkach funkcjonuje. Proponowany przepis wprowadzany jest ze względu na pojawiające się niekiedy próby przenoszenia części kosztów utrzymania stołówek i internatów dotyczących np. wynagrodzenia personelu, na rodziców uczniów.

IV. Ewentualne skutki wprowadzania innych form wychowania przedszkolnego (art. 1 pkt 2-4, 8-10, 14, 15, 18, 22-24 projektu ustawy) są niemożliwe do oszacowania choćby z uwagi na zapis, że gmina **może** takie formy wprowadzać.

Pozostałe proponowane zmiany nie spowodują skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ ustawy na rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz rozwój regionalny:

Ustawa może mieć wpływ na rynek pracy, jeżeli powstaną inne formy wychowania przedszkolnego (stworzona zostanie możliwość zatrudnienia nauczycieli z odpowiednimi kwalifikacjami, którzy obecnie pozostają bez pracy).

Ustawa nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, a także nie będzie miała bezpośredniego wpływu na rozwój regionalny.

4. Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej:

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Warszawa, 5 lipca 2006 r.

BAS-WAEM-1569/06

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Maria Teresa Nowak) z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2002 r. Nr 23, poz. 398, z 2003 r. Nr 23, poz. 337, z 2004 Nr 12, poz. 182, z 2005 r. Nr 16 poz. 263, Nr 42 poz. 556, Nr 66 poz. 912, Nr 76, poz. 1062, z 2006 r. Nr 15, poz. 194) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zmianami). Zmiana dotyczy: rozgraniczenia i dookreślenia pojęć „oddział integracyjny”, „szkoła integracyjna”, „oddział dwujęzyczny”, „szkoła dwujęzyczna”; wprowadzenia możliwości uzupełniania sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych „innymi formami wychowania przedszkolnego”; dokładniejszego określenia funkcji przedszkola publicznego; niektórych zasad przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów oraz odwoływania się od rozstrzygnięć w tych sprawach; nadzoru nad działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz okręgowych komisji egzaminacyjnych; zasad ustalania programów nauczania i wyboru podręczników; wyboru dyrektora szkoły lub placówki; organizowania w szkołach stołówek oraz organizowania internatów.

Część przepisów proponowanej ustawy ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, pozostałe – z dniem 1 stycznia 2007 r.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii, o których mowa w projekcie ustawy. Artykuł 149 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, stanowiąc, że Wspólnota przyczynia się do rozwoju edukacji o wysokiej jakości, poprzez zachęcanie do współpracy między państwami członkowskimi i przez wspieranie i uzupełnianie ich działalności, stwierdza jednocześnie, że Wspólnota w pełni szanuje odpowiedzialność tych państw za treść nauczania i organizację systemów edukacyjnych.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa UE.

4. Konkluzja

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, oświata, edukacja, szkolnictwo, przedszkole, nauczyciele, wynagrodzenie, wychowanie.

Warszawa, 5 lipca 2006 r.

BAS-WAEM-1570/06

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Maria Teresa Nowak) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zmianami). Zmiana dotyczy: rozgraniczenia i dookreślenia pojęć „oddział integracyjny”, „szkoła integracyjna”, „oddział dwujęzyczny”, „szkoła dwujęzyczna”; wprowadzenia możliwości uzupełniania sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych „innymi formami wychowania przedszkolnego”; dokładniejszego określenia funkcji przedszkola publicznego; niektórych zasad przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów oraz odwoływania się od rozstrzygnięć w tych sprawach; nadzoru nad działalnością Centralnej Komisji Egzaminacyjnej oraz okręgowych komisji egzaminacyjnych; zasad ustalania programów nauczania i wyboru podręczników; wyboru dyrektora szkoły lub placówki, organizowania w szkołach stołówek oraz organizowania internatów.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie oświaty **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego
Akceptował: Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, projekt ustawy, oświata, edukacja, szkolnictwo, przedszkole, nauczyciele, wynagrodzenie, wychowanie.